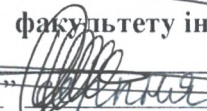

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені ІВАНА ФРАНКА

Кафедра міжкультурної комунікації та перекладу

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету іноземних мов
В. Т. Сулим
“29” 2017 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зіставна фразеологія

освітній ступінь

Бакалавр

спеціальність:

035 Філологія

спеціалізація:

**035.04 Германські мови та літератури
(переклад включно)**

ОПП:

Переклад (німецька мова)

інститут, факультет, відділення: **факультет іноземних мов**

Робоча програма навчальної дисципліни «Зіставна фразеологія» для студентів II курсу освітнього ступеня «бакалавр»

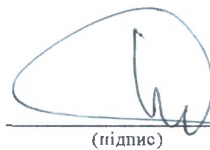
за спеціальністю 035 Філологія, освітньою програмою «Переклад (німецька мова)» зі спеціалізації «035.04 германські мови та літератури (переклад включно)».

Розробник: Паславська А. Й., доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри міжкультурної комунікації та перекладу

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри міжкультурної комунікації та перекладу

Протокол № 1 від «28» серпня 2017 року

Завідувач кафедри:

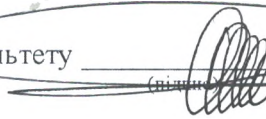
(проф. Паславська А. Й.)
(прізвище та ініціали)

«28» серпня 2017 року

Ухвалено Вченою радою факультету іноземних мов

Протокол № 1 від «29» серпня 2017 року

Голова Вченої ради, декан факультету

Сулим В. Т.
(прізвище та ініціали)

«29» серпня 2017 року

1. Опис навчальної дисципліни “Зіставна фразеологія”

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>денна форма навчання</i>	
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>03. Гуманітарні науки</u> (шифр, назва)	За вибором	
Модулів – 2	спеціальність: <u>035 Філологія</u> (шифр, назва)	<i>Рік підготовки:</i>	
Змістових модулів – 2	спеціалізація: 035.04 Германські мови та літератури (переклад включно)	2016-й	2017-й
Загальна кількість годин – 90		<i>Семестр</i>	
		3-й	-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3,6	Освітній ступінь бакалавр	<i>Лекції</i>	
		16 год.	год.
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		16 год.	год.
		<i>Самостійна робота</i>	
		58 год.	год.
		ІНДЗ:	
		Вид контролю: модуль, залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання – аудиторні заняття – 32 год. (36%), самостійна робота – 58 год. (64%).

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Процес фахового вишколу бакалаврів, що навчаються за Переклад (німецька мова), включає теоретичний курс "Зіставна фразеологія". Курс передбачає ознайомлення з предметом, завданнями та терміносистемою контрастивної фразеології у світлі сучасних наукових парадигм, зокрема когнітивної лінгвістики та теорії інформації, на матеріалі української та німецької мов.

Мета курсу - ознайомити студентів із вагомністю фразеологічних одиниць, із складною семантичною структурою фразеологічних одиниць у зіставному аспекті, дивергентним та конвергентними рисами у фразеологіях зіставлюваних мов на семантичному та структурному рівнях.

Студент має **знати**:

- ключові поняття контрастивної фразеології;
- специфічні ознаки фразеологізмів як лексичних одиниць мови взагалі та німецького і українського слова зокрема;
- домінантні методи зіставлення мов на фразеологічному рівні;
- критерії компарбельності фразеологічних одиниць;

- смислову структуру фразеологізмів;
- зіставну характеристику фразеологій обох мов з погляду їхньої семантики та структури;
- історію української та німецької фразеографії;
- суть та види перекладу фразеологізмів;
- сферу застосування перекладних фразеологізмів
- основні типи фразеологічних словників.

Студент має **уміти** :

- аналізувати особливості процесів формування похідних та фразеологічних одиниць в німецькій та українській мовах;
- відрізняти фразеологічні одиниці від вільних словосполучень, фразеологічні еквіваленти від фразеологічних калькованих висловів у контексті;
- вживати фразеологізми у відповідних текстах, оригінальних та перекладних;
- практично застосовувати основні способи перекладу фразеологізмів;
- розрізняти фразеологізми за ступенем семантичного зміщення їхніх компонентів;
- схематично зобразити співвідношення між різномовними фразеологізмами;
- охарактеризувати найвагоміші фразеографічні джерела української та німецької мов;
- добирати лексику в вихідній та цільовій мові для досягнення комунікативного ефекту;
- користуватися різними типами фразеологічних словників аналізованих мов;
- сприймати фразеологічну інформацію на слух та передавати на письмі;
- застосувати фразеологізми в усному та письмовому мовленні у відповідності до стилістичної норми мовні та стилістичні засоби.

Передумови засвоєння курсу: ця філологічна дисципліна спирається на низку дисциплін з практики та теорії сучасної німецької мови, а саме перша іноземна мова, вступ до спеціальності, вступ до мовознавства, лексикологія німецької мови.

Наприкінці опрацювання курсу важливо дати самооцінку якості його засвоєння загалом (або окремих тем). Доцільно поставити собі конкретну оцінку. До того ж обов'язково зазначити свої критерії оцінювання та що було зроблено, щоб відповідати їм.

Завершити курс доцільно опитуванням серед студентів щодо його ефективності.

Відбір матеріалу зумовлений необхідністю надати студентам наступну сучасну наукову інформацію:

- про зіставну фразеологію як об'єкт лінгвістичного дослідження, розвиток зіставної фразеології як науки, особливості складових зіставної фразеології як науки;
- про парадигматичні та синтагматичні угруповання фразеологізмів; шляхи поповнення лексичного складу.
- про соціальну й територіальну диференціацію, варіативність фразеологічної системи;
- про особливості побудови фразеологічних словників та їх типологію.

Від студентів **вимагається**:

1. Ведення тематичного словника.

2. Опрацювання літератури з кожної теми за формою, яка обирається самостійно (конспект, тези, план, таблиця, схема, висновки тощо і, з визначенням особистого ставлення до змісту роботи (за бажанням). Список рекомендованої літератури до кожної теми можна доповнити науковими працями, які слухач підібрав самостійно.

Згідно з навчальним планом факультету іноземних мов і спеціалізації Переклад (німецька мова) вивчення курсу завершується заліком.

Загальний обсяг курсу «Зіставна фразеологія» становить 90 годин, з них 16 годин - лекційні, 16 - практичні і 58 годин відведено на самостійну роботу слухачів.

Зміст самостійної роботи з курсу «Зіставна фразеологія» спрямований на поглиблення теоретичних знань, розвиток самостійного мислення і набування вмінь опрацювання наукової

літератури та виконання практичних завдань. Все це має сприяти професійному самовизначенню майбутніх перекладачів і філологів.

3. Програма навчальної дисципліни

Блок змістових модулів:

Змістовий модуль 1. Принципи наукової систематизації німецьких та українських фразеологізмів

1. Загальна характеристика курсу «Зіставна фразеологія». Фразеологічне багатство української і німецької мов. – 2 год.
2. Ознаки фразеологізмів. Класифікації фразеологізмів. – 2 год.
3. Первинний фразотворчий процес. – 2 год.
4. Особливості структури й семантики нім. та укр. фразеологізмів – 2 год.

Змістовий модуль 2.

5. Лексичний склад німецьких та українських фразеологізмів. – 2 год.
6. Тематичні групи німецьких та українських ФО. – 2 год.
7. Парадигматичні відношення між ФО в нім. та українській мовах. – 2 год.
8. Фразеологічні модифікації в нім та укр. мовах. Фразеографія. – 2 год.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Лексична система мови та слово як її основна одиниця.												
Тема 1. Загальна характеристика курсу «Зіставна фразеологія». Фразеологічне багатство української і німецької мов.		2				6						
Тема 2. Ознаки фразеологізмів. Класифікації фразеологізмів.		2	2			6						
Тема 3. Первинний фразотворчий процес.		2	2			6						
Тема 4. Особливості структури й семантики нім. та укр. фразеологізмів			4			5						
Разом – зм. модуль 1		8	8			29						
Змістовий модуль 2. Шляхи збагачення лексичного складу мови.												
Тема 5. Лексичний склад німецьких та українських фразеологізмів. Питання		2	2			5						

ФЕ. Кількісна та якісна ФЕ.												
Тема 6. Тематичні групи німецьких та українських ФО		2	2			6						
Тема 7. Парадигматичні відношення між ФО в нім. та українській мовах.		2	2			5						
Тема 8. Фразеологічні модифікації в нім та укр. мовах. Фразеографія.		2	2			5						
Разом – зм. модуль 2		8	8			29						
Усього годин		16	16			58						

5. Тематики практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Становлення фразеології як науки	2
2	Аналіз фразеологізмів за структурними, семантичними та комунікативними ознаками	2
3.	Тематичні групи нім. та укр. фразеологізмів у зіставленні	2
4.	Соматизми в німецькій та українській мовах	2
5.	Анімалістичні фразеологізми в німецькій та українській мовах	2
6.	Біблійні фразеологізми в німецькій та українській мовах	2
7.	Жанрові особливості фразеологізмів	2
8.	Фразеологічні модифікації. Фразеологічні словники.	2

6. Самостійна робота

Самостійна робота студента (СРС) є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять, і є невід'ємною складовою процесу вивчення дисципліни «Зіставна фразеологія». Зміст СРС з дисципліни «Зіставна фразеологія» складається з таких видів роботи: опрацювання теоретичних основ прослуханого матеріалу; підготовка до практичних занять; самостійне опрацювання окремих тем навчальної дисципліни згідно з навчально-тематичним планом і пошук додаткової інформації щодо окремих питань курсу (індивідуальне завдання: представлення здійсненої роботи у формі захисту реферату або презентації); тренування перекладацьких навичок на основі вільного вибору матеріалів; підготовка до контрольних робіт. Очікується, що протягом семестру кожен студент представить викладачеві щонайменше 2 роботи, передбачені планом на самостійне виконання.

Академічна доброчесність: Очікується, що кожен студент повинен самостійно готуватися до практичних занять та вирішувати індивідуальні завдання, обдумувати та викладати власну аргументацію своєї правової позиції. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману; у разі незарахування роботи, студент, в узгодженні з викладачем строки, повинен повторно виконати письмову роботу та подати її викладачу для оцінювання.

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків

визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Викладач фіксує неявку студента на аудиторне заняття, що вважається академічною заборгованістю, яку студент повинен відпрацювати в межах затвердженого графіка консультацій у викладача або в інший узгоджений з викладачем час. Відпрацювання полягає у перевірці підготовки студентом тих завдань, які опрацьовували на занятті, на якому студент був відсутній.

Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на практичних заняттях та за виконання індивідуальних завдань (самостійна робота). При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

Зміст СРС з дисципліни «Зіставна фразеологія» складається з таких видів роботи:

- опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу;
- самостійне опрацювання окремих тем навчальної дисципліни згідно з навчально-тематичним планом;
- пошук додаткової інформації щодо окремих питань курсу;
- підбір прикладів, що ілюструють певні теоретичні положення;
- створення власного глосарія термінів фразеології;
- підготовка до усіх видів контролю, включно модульних і комплексних контрольних робіт.
-

Питання для самостійного опрацювання

- Видатні українські та німецькі фразеологи.
- Тематичні групи українських та німецьких фразеологізмів.
- Методи лінгвістичного аналізу фразеологізмів.
- Особливості перекладу фразеологізмів в різножанрових текстах.
- Фразеологічні словники.

Рекомендована література для самостійної роботи

1. Hinka B. I. Lexikologie der deutschen Sprache. – Ternopil: Nationale Pädagogische Wolodymyr-Hnatjuk-Universität Ternopil, 2008.
2. Iskos A., Lenkova A. Deutsche Lexikologie. – Leningrad: Prosweščenie, 1970.
3. OGuy O. D. Lexikologie der deutschen Sprache. – Winnyts'a: Nowa knyha, 2003.
4. Römer Chr., Matzke B. Lexikologie des Deutschen. Eine Einführung. – Tübingen: Narr, 2005.
5. Schippan Th. Lexikologie der deutschen Gegenwartssprache. – Tübingen: Niemeyer, 1992.
6. Stepanova M. D., Černyševa I. I. Lexikologie der deutschen Gegenwartssprache. – Moskau, 1986.
7. Kjør, A. (1994) Zur kontrastiven Analyse von Nominationsstereotypen der Rechtssprache deutsch-dänisch. In: Sandig, B. (ed.) (1994) Europhras 92. Tendenzen der Phraseologie- forschung. Bochum: Brockmeyer, 317-348.
8. Köster, L. (1997) Phraseologismen im Unterricht Deutsch als Fremdsprache. Kontrastives Vorgehen mit Hilfe der Textsorte ‚Horoskop‘. In: Bäcker, I. (ed.) (1997) Das Wort. Germanistisches Jahrbuch 1997, 283-309.
9. Korhonen, J. (1993) Zur Entwicklung der kontrastiven Phraseologie. In: Földes, Cs. (ed.) (1993) Germanistik und Deutschlehrerausbildung. Festschrift zum 100. Jahrestag der Gründung des Lehrstuhls für deutsche Sprache und Literatur an der Pädagogischen Hochschule Szeged. Szeged/Wien.

10. Borchardt, Wilhelm: Die sprichwörtlichen Redensarten im deutschen Volksmund nach Sinn und Ursprung erläutert. Leipzig: VEB F.A. Brockhaus Verlag, 1954.
11. Burger, Harald/ Buhofer, Annelies/ Sialm, Ambros: Handbuch der Phraseologie. Berlin, New York: de Gruyter, 1982.
12. Burger, Harald: Phraseologie: Eine Einführung am Beispiel des Deutschen. Berlin: Erich Schmidt Verlag, 2003.
13. Fleischer, Wolfgang: Phraseologie der deutschen Gegenwartssprache. Tübingen: Max Niemeyer Verlag, 1997.
14. Wotjak, Barbara: Verbale Phraseolexeme in System und Text. Tübingen: Max Niemeyer Verlag, 1992.

Питання для проведення поточного та підсумкового контролю знань студентів

1. Фразеологічна одиниця
2. Вільні і стійкі словосполучення
3. Ознаки ФО
4. Типи фразеологізмів
5. Структура фразеологізмів
6. Тематичні групи ФО
7. Синтаксичні структури ФО
8. Фразеологічні словники
9. Класифікації фразеологізмів
10. Семантична класифікації фразеологізмів
11. Синтаксична класифікації фразеологізмів
12. Морфологічна класифікації фразеологізмів
13. Фразеологічна еквівалентність (ФЕ)
14. Типи ФЕ
15. Кількісна ФЕ
16. Якісна ФЕ
17. Структурні різновиди ФО
18. Тематичні групи ФО
19. Парадигматичні відношення у фразеологічній системі
20. Фразеологічні моделі

7. Методи навчання

Під час викладання навчальної дисципліни підлягають використанню методи, спрямовані на:

- формування у студентів інтересу до пізнавальної діяльності і відповідальності за навчальну працю;
- забезпечення мисленнєвої діяльності (індуктивного, дедуктивного, репродуктивного й пошукового характеру);
- методи, пов'язані з контролем за навчальною діяльністю студентів.

Серед методів навчання, зокрема, підлягають застосуванню наступні:

інформаційно-рецептивні (розповідь, пояснення, бесіда, лекція, демонстрація, спостереження) методи; проблемний виклад навчального матеріалу; частково-пошуковий та дослідницький методи; наочні (робота з таблицями, схемами тощо); практичні заняття, індивідуальні завдання (підготовка реферату тощо), інтерактивні методи (презентація, евристичні бесіди, дискусії, «мозковий штурм», конкурси з практичними завданнями та їхнє подальше обговорення, проект, проведення творчих заходів, використання мультимедійних комп'ютерних програм та залучення носіїв мови).

8. Методи контролю

Оцінювання знань студентів здійснюється шляхом проведення кредитно-модульних контрольних заходів, які включають проміжне оцінювання (усне опитування, тест), поточне оцінювання (відповіді і виступи на практичних заняттях, самостійна позааудиторна робота (в т.ч. виконання домашніх завдань), тематичні контрольні роботи (у формі тесту, відповідей на теоретичні запитання, розв'язання практичних завдань, виконання індивідуальних завдань), відвідуваність), підсумкове модульне оцінювання (тест/теоретичні питання), підсумкове семестрове оцінювання (у формі заліку за результатами поточної успішності).

Проміжний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку знань студентів з окремих тем (змістових модулів). Результати проміжного контролю за модуль визначаються як середня величина з поточних оцінок за відповіді на практичних заняттях.

Поточний контроль – це сума балів за проміжний контроль, відвідування занять і самостійну роботу студента.

Поточний контроль успішності студентів здійснюється в усній та письмовій формах під час проведення практичних занять. Оцінка поточного контролю знань студентів виставляється за:

1. Систематичність та активність на практичних заняттях, зокрема, оцінюється рівень знань продемонстрованих у відповідях і виступах на практичних заняттях, активність під час обговорення дискусійних питань.
2. Виконання домашніх письмових завдань, передбачених самостійною роботою студента.
3. Виконання тематичних контрольних робіт (оцінка виставляється за практичні навички та теоретичні знання яких набули студенти після опанування певної теми, за результатами тестування, відповідей на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань, виконання індивідуальних завдань, у тому числі підготовки рефератів).

Облік успішності здійснюється у відповідному журналі групи у традиційній 5-бальній шкалі. На підсумковому занятті викладач розраховує і доводить до відома студентів середню із всіх поточних оцінок.

Підсумковий модульний контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання після закінчення логічно завершеної частини практичних занять (модуля). Завданням підсумкового модульного контролю є перевірка розуміння та засвоєння певного матеріалу, умінь представити певний вивчений матеріал. Форми підсумкового модульного контролю та система оцінювання рівня знань та умінь студентів визначає кафедра, вони відображені у робочій програмі дисципліни. Підсумковий модульний контроль знань і умінь та навичок студентів може проводитися у формі тестів або контрольних робіт.

Для проведення підсумкового модульного контролю використовуються варіанти контрольних модульних робіт. Складовими частинами варіанту контрольного модульного завдання є: тести, теоретичні та практичні питання.

Протягом вивчення курсу студент повинен виконати дві комплексні модульні роботи. Оцінка за виконання цих робіт виставляється в окрему відомість та у журнал відповіді групи. На підсумковому занятті викладач розраховує і доводить до відома студентів середню з оцінок за кожен комплексну модульну роботу.

У разі відсутності студента під час проведення модульного контролю з поважних причин він має право на індивідуальне складання модуля. У всіх інших випадках відсутність студента під час модульного контролю автоматично зараховується йому як незадовільна оцінка (0 балів)

за відповідний модуль. Незадовільну оцінку за модуль студент має право перескласти. Додатковий термін складання призначає викладач і затверджує завідувач кафедри.

Шкала оцінювання модульної контрольної роботи

Кількість балів	% правильних відповідей
10	100 – 96
9	95 – 91
8	90 – 86
7	85 – 81
6	80 – 76
5	75 – 71
4	70 – 66
3	65 – 61
2	60 – 56
1	55 – 51
0	50 і менше

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі заліку. Залік оформляється шляхом сумування одержаних студентом балів за усі види навчальної діяльності.

Після завершення курсу студент/ка отримує оцінку за залік на основі оцінок, які він/вона отримав/ла за відповіді на практичних заняттях. Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:

- практичні заняття: 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 50 балів;
- дві модульні контрольні роботи: 20% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 20 балів (2 x 10);
- відвідування аудиторних занять: 10% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 10 балів;
- самостійна робота: 20% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 20 балів.

Підсумкова максимальна кількість балів – 100 балів.

9. Розподіл балів, що присвоюються студентам

Модулі	Модуль I			Модуль II			Підсумковий контроль (залік) Сума
Кількість балів за модуль	50			50			
Змістові модулі	ЗМ 1		Модульний контроль 1	ЗМ 2		Модульний контроль 2	
Кількість балів за змістові модулі та модульний контроль	40			10	40		10
Розподіл балів	Аудиторна робота	Відвідування	Самостійна робота	Аудиторна робота	Відвідування	Самостійна робота	
	25	5	10	25	5	10	10

Наукова робота	Участь у студентських наукових конференціях, семінарах, круглих столах, олімпіадах та конкурсах	1 - 10
-----------------------	---	--------

Під час оцінювання знань, умінь і навичок студентів враховується:

- 1) наявність і характер засвоєння знань з дисципліни (рівень усвідомлення, міцність запам'ятовування, обсяг, повнота і точність знань);
- 2) якість актуалізації знань (логіка мислення, аргументація, послідовність і самостійність викладу, культура професійного мовлення);
- 3) рівень сформованості умінь і навичок використання засвоєних знань на практиці;
- 4) прояв творчості і самостійності в навчально-пізнавальній діяльності;
- 5) якість виконання самостійної навчальної роботи (зовнішнє оформлення, своєчасність виконання, ретельність тощо).

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
A	90 – 100	відмінно	зараховано
B	81-89	добре	
C	71-80		
D	61-70	задовільно	
E	51-60		
FX	21-50	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
F	0-20	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

* кількість балів для оцінок «незадовільно» (FX і F) визначається Вченими радами факультетів (педагогічними радами коледжів).

10. Методичне забезпечення

Форми навчально-методичного забезпечення дисципліни, що забезпечують максимально повне надання здобувачам освіти всієї інформації та матеріалів, необхідних для успішного вивчення дисципліни:

- конспекти лекцій;
- методичні вказівки, рекомендації та підручники;
- комп'ютерні презентації;
- ілюстративні матеріали;
- тестові завдання для контролю.

Технічні засоби для демонстрування презентацій (ноутбук, проектор).

11. Рекомендована базова наукова та навчально-методична література

1. Бакай Б. Я. Формування фразеології в переломні моменти історії народів Європи (на матеріалі української, російської, англійської, німецької, французької мов у періоди першої та другої світових воєн) : автореф. дис. ... канд. філол. наук. ; спец. 10.02.15 "Загальне

- мовознавство" / Богдана Ярославівна Бакай ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. - Київ, 2000. - 16 с.
2. Вигнанська І. М. Семантика та прагматика фразеологічних біблійних одиниць у сучасному французькому публіцистичному дискурсі : автореф. дис. ... канд. філол. наук ; спец. 10.02.05 «Романські мови» / Ірина Михайлівна Вигнанська ; Київ. нац. цн-т ім. Т. Шевченка. - Київ, 2010. - 19 с. Гамзюк М. В. Емотивність фразеологічної системи німецької мови (досвід дослідження в синхронії та діахронії) : автореф. дис. ... др. філол. наук. ; спец. 10.02.04 «Германські мови» / Микола Васильович Гамзюк ; Київ. нац. лінгв. ун-т. - Київ, 2001.-31 с.
 3. Головіна Н. Б Фразеологізми зі значенням побажання в німецькій та українській мовах (лінгвокультурологічний аспект) : автореф. дис. ... канд. філол. наук. ; спец. 10.02.17 "Порівняльно-історичне і типологічне мовознавство" / Наталія Борисівна Головіна ; Київ. нац. лінгв. ун-т. - Київ, 2007. - 20 с.
 4. Демський М. Т. Українська фраземіка (Дериваційна база, семантико- граматичні особливості) : автореф. дис. ... др. філол. наук. ; спец. 10.02.02 «Українська мова» / Мар'ян Тимофійович Демський ; Ужгород, держ. ун-т. - Ужгород, 1994.-46 с.
 5. Задорожна І. П. Семантичні та сполучувальні властивості компонентів фразеологізмів у німецькій мові : автореф. дис. ... канд. філол. наук. ; спец. 10.02.04 «Германські мови» / Ірина Петрівна Задорожна ; Львів, нац. ун-т ім. І. Франка. - Львів, 2003. - 20 с.
 6. Зорівчак Р. П. Про українську фразеологію та її вивчення // Наша культура. - 1972. - №5. - С. 7-8; №6. - С. 14-15.
 7. Зорівчак Р. П. Фразеологія письменника як проблема перекладу (на матеріалі англійських перекладів поетичних творів Т. Г. Шевченка) // Мовознавство. - 1975. - №5. - С. 75-82.
 8. Зорівчак Р. П. До питань відтворення фразеології письменника в перекладі // Исследования по романской и германской филологии: Сб. статей. - Киев: Вища школа, 1975. - С. 204-211.
 9. Зорівчак Р. П. Фразеологія поетичних творів Тараса Шевченка // Наша культура. - 1976.- №3.-С. 7-10; №4. -С. 10-11.
 10. Зорівчак Р. П. К вопросу о переводе безэквивалентной фразеологии // Вопросы языковой структуры: Исследования по романо-герман. филол. Киев: Вища школа, 1976. - С. 214-220.
 11. Зорівчак Р. П. Місце фразеології в терміносистемі (на матеріалі англійської, української і російської музичної термінології) // Науково-технічний прогрес і проблеми термінології: Тези доп. респ. наук. конф. (Львів, травень 1980 р.). - К.: Наук. думка, 1980. - С. 91-92.
 12. Зорівчак Р. П. Відтворення семантико-стилістичних функцій фразеологізованих порівнянь у поетичному перекладі (на матеріалі англійських перекладів поетичних творів Т. Г. Шевченка) // Теорія і практика перекладу. - 1980. - Вип.3. - С.45-55.
 13. Зорівчак Р. П. Явища дивергенції та конвергенції у фразеологічному фонді української та англійської мов // Іноземна філологія. - 1982. - Вип. 67. - С.9- 15.
 14. Зорівчак Р. П. Фразеологічна одиниця як перекладознавча категорія (На матеріалі перекладів творів української літератури англійською мовою). - Львів: Вид-во при Львів. ун-ті "Вища школа", 1983. - 176 с.
 15. Зорівчак Р. П. "Денотативно-образна калька" і "Смислово-образна калька" як перекладознавчі терміни // Мовознавство. - 1985. - № 2 - С.54-59.
 16. Зорівчак Р. П. О. О. Потебня та фразеологічне багатство мови // Наукова спадщина О. О. Потебні і сучасна філологія: 36. Праць двадцять шостої наук, шевченківської конференції. - К.: Наук. думка, 1985. - С. 179-190.
 17. Зорівчак Р. П. Фразеологія в лінгвокраїнознавчому аспекті // Мовознавство. - 1990. - №3. - С.76-78. - Рец. на кн.: Ажнюк Б. М. Англійська фразеологія в культурно-етнічному висвітленні. -К.: Наук. думка, 1989. - 136 с.
 18. Сулим В. Т. Узуальна дивергентність дієслівних фразеологізмів у національних варіантах сучасної німецької мови: Автореф. дис. ... канд. філол. наук. - К.: Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, 1994. -21 с.
 19. Сулим В. Т. Фразеологічна диглозія національних варіантів сучасної німецької літературної мови // Іноземна філологія / Респ. міжвід. наук. зб. - 1992. - Вип. 103.-С. 61-67.

20. Зорівчак Р. П. Фразеологія писателя как проблема перевода (на материале переводов поэтических произведений Т. Г. Шевченко на английский язык): Автореф. дис. ... канд. филол. наук / Киев. гос. ун-т. - Киев, 1976. - 21 с.
21. Зорівчак Р. П. До питань відтворення фразеології письменника в перекладі фразеологічним способом // Исследования по романской и германской филологии: Сб. Статей. - Киев: Вища школа, 1977. - С. 136-143.
22. Зорівчак Р. П. Фразеологія поетичних творів Т. Шевченка // 36. Праць двадцять третьої наук. Шевченківської конф. - К.: Наук. Думка, 1979. - С. 94-105.
23. Зорівчак Р. П. До методології вивчення фразеологічних одиниць у контрастивних дослідженнях // Нариси з контрастивної лінгвістики / За ред. Ю. О. Жлуктенка. - К.: Наук. думка, 1979. - С. 59-65.
24. Зорівчак Р. П. Відтворення фразеології оригіналу методом фразеологічного калькування // Іноземна філологія. - 1979 - Вип. 54 - С. 30-37.
25. Зорівчак Р. П. До питань відтворення фразеології письменника в перекладі фразеологічним способом // Исследования по романской и германской филологии: Сб. Статей. - Киев: Вища школа, 1977. - С. 136-143.
26. Зорівчак Р. П. Фразеологія поетичних творів Т. Шевченка // 36. Праць двадцять третьої наук. Шевченківської конф. - К.: Наук. Думка, 1979. - С. 94-105.
27. Зорівчак Р. П. До методології вивчення фразеологічних одиниць у контрастивних дослідженнях // Нариси з контрастивної лінгвістики / За ред. Ю. О. Жлуктенка. - К.: Наук. думка, 1979. - С. 59-65.
28. Зорівчак Р. П. Принципи підходу до фразеологічної одиниці в перекладознавчих дослідженнях // Теорія і практика перекладу. - 1979.
29. Коломиєць Н. Ф., Фразеологическая синонимика украинского языка : автореф. дис. ... др. филол. наук. ; спец. 10.02.02 «Языки народов СССР (украинский язык)» / Николай Филиппович Коломиец ; Днепропетровск. гос. ун-т. - Днепропетровск, 1990. - 33 с.
30. Куліш Ж. В. Проблема фразеологічної еквівалентності у перекладі на близькоспоріднену мову (на матеріалі російської та української мов) : автореф. дис. ... канд. філол. наук. ; спец. 10.02.01 «Російська мова», 10.02.02 «Українська мова» / Жасміна Валентинівна Куліш ; Акад. наук України Ін-т мовознавства ім. О. Потебні. - Київ, 1993. - 16 с.
31. Кунин А. В. Курс фразеологии современного английского языка : учеб. для ин-тов и фактов иностр. яз. - Москва : Высш. Шк., 1986. - 336 с.
32. Kjær, A. (1994) Zur kontrastiven Analyse von Nominationsstereotypen der Rechtssprache deutsch-dänisch. In: Sandig, B. (ed.) (1994) Europhras 92. Tendenzen der Phraseologieforschung. Bochum: Brockmeyer, 317-348.
33. Köster, L. (1997) Phraseologismen im Unterricht Deutsch als Fremdsprache. Kontrastives Vorgehen mit Hilfe der Textsorte ‚Horoskop‘. In: Bäcker, I. (ed.) (1997) Das Wort. Germanistisches Jahrbuch 1997, 283-309.
34. Korhonen, J. (1993) Zur Entwicklung der kontrastiven Phraseologie. In: Földes, Cs. (ed.) (1993) Germanistik und Deutschlehrerausbildung. Festschrift zum 100. Jahrestag der Gründung des Lehrstuhls für deutsche Sprache und Literatur an der Pädagogischen Hochschule Szeged. Szeged/Wien.
35. Borchardt, Wilhelm: Die sprichwörtlichen Redensarten im deutschen Volksmund nach Sinn und Ursprung erläutert. Leipzig: VEB F.A. Brockhaus Verlag, 1954.
36. Burger, Harald/ Buhofer, Annelies/ Sialm, Ambros: Handbuch der Phraseologie. Berlin, New York: de Gruyter, 1982.
37. Burger, Harald: Phraseologie: Eine Einführung am Beispiel des Deutschen. Berlin: Erich Schmidt Verlag, 2003.
38. Fleischer, Wolfgang: Phraseologie der deutschen Gegenwartssprache. Tübingen: Max Niemeyer Verlag, 1997.
39. Wotjak, Barbara: Verbale Phraseolexeme in System und Text. Tübingen: Max Niemeyer Verlag, 1992.

СПИСОК СЛОВНИКІВ

1. Bunting K.-D. Deutsches Wörterbuch. – Chur: Isis Verlag, 1966.
2. Busmann H. (Hrsg.). Lexikon der Sprachwissenschaft. – Stuttgart: Kröner, 2002.
3. Duden. Das große Wörterbuch der deutschen Sprache in 10 Bänden. – Mannheim: Dudenverlag, 1999.
4. Duden. Deutsches Universalwörterbuch. – Mannheim: Dudenverlag, 2001.
5. Glück H. (Hrsg.). Metzler Lexikon Sprache. – Stuttgart/ Weimar: Metzler, 2000.
6. Görner H. / Kempcke G. Synonymwörterbuch. – Leipzig: VEB Bibliographisches Institut, 1973.
7. Grimm J. / Grimm W. Deutsches Wörterbuch. – Leipzig / Stuttgart: Hirzel, 1965.
8. Großwörterbuch. Deutsch als Fremdsprache. Hrsg. von Prof. Dr. D. Goetz, Prof. Dr. G. Haensch, Prof. Dr. H. Wellmann. – Berlin – München: Langenscheidt Verlag, 1998.
9. Röhrich L. Lexikon der sprichwörtlichen Redensarten. Band 1–5. – Freiburg u.a.: Herder, 1999.
10. Schemann H. Synonymwörterbuch der deutschen Redensarten. – Strahlen: Strahlener Manuskript-Verlag, 1989.
11. Гаврись В.І./ Пророченко О.П. Німецько-український фразеологічний словник у двох томах. – Київ: «Радянська школа», 1981. У двох т.
12. Binowitsch L. E., Grischin N. N. Deutsch-russisches phraseologisches Wörterbuch. – Moskau: Verlag "Russkij jasyk", 1975.
13. Duden. Band 7. Das Herkunftswörterbuch. Etymologie der deutschen Sprache. 4., neu bearbeitete Auflage. – Mannheim, 2007.
14. Duden. Band 11. Redewendungen. Wörterbuch der deutschen Idiomatik. 2., neu bearbeitete und aktualisierte Auflage. – Mannheim, 2002.
15. Borchard-Wustmann-Schoppe. Die sprichwörtlichen Redensarten im deutschen Volksmund. – Leipzig: Veb F.A. Brockhaus Verlag, 1955.